

Spirituální cesta českých mužů

MUŽSKÉ KRUHY MÍSTO PIVA V HOSPODĚ

Mužské kruhy, mužské spolky, mužské ligy. Desetitisíce mužů u nás vyhledávají organizace, které se jim snaží najít zpět identitu, naučit se zacházet s „chlapáckou“ silou a pochopit současný svět, ve kterém začíná dominovat ženský princip. Muži neváhají místo dovolené jet na několik dní do ryze mužského světa a hledat své místo. Jako Daniel Krejčí, který se cítil nešťastný a v manželství nepochopený, svůj život změnil po Srazu husťských mužů, na kterém zhruba sto mužů sdílelo své příběhy na jednom statku u Pelhřimova. Pořádá je Richard Vojík, který také zorganizoval Vision quest na Šumavě, několikadenní pobyt pro muže plný rituálů a konstelací. Daniel se na základě toho vydal v životě jiným směrem. Například se rozvedl.

Mužské spolky nabízejí svým zájemcům různé programy, od přednášek o tom, jak vést svůj život, přes terapeutické setkání až po několikadenní pobyty v ryze mužském kruhu a hledání své identity a síly. Inspiraci našly v Americe. Krize mužství je častým tématem kanadského psychologa Jordana Petersona. Jeho videa mají miliony zhlédnutí a o jeho přednášky naživo je enormní zájem. Snaží se držet tradičních pojetí, podle něj je touha po rovnoprávnosti cesta do pekel a oprašuje staré hodnoty, ve kterých je muž gentleman a žena bohyně. Další ikonou je americký františkán a bývalý vězeňský kaplan Richard Rohr, který v roce 2005 vydal knihu o mužské spiritualitě s názvem *Stát se moudrým mužem*. Upozorňuje především na hledání mužské vnitřní síly, hledání sama sebe v současném světě a napojení na duchovní zdroj. Opírá se o křesťanskou ideologii a pátrá po podstatě mužské spirituality, bez stereotypů a povrchních symbolů. Velkou váhu připisuje rituálům. „Téměř ve všech kulturách se člověk mužem nerodí, ale stává se jím, je utvářen. Daleko častěji než u žen vyžadovaly tradiční kultury iniciační rituály především u chlapců,“ říká Rohr, připomínaje, že dívky svou iniciaci prožívají díky menstruaci či porodu. „V současnosti chybí nějaký jednoduchý návod, jak být pravým mužem. Souhlasím s názorem, že

ALŽBĚTA BUBLANOVÁ

schází přechodový rituál, který byl v mnoha kulturách dřív přítomen, a mužské kruhy mohou tento chybějící rituál částečně nahradit. V budoucnu bych tedy očekával jejich rozvoj,“ podotýká Filip Dechtěrenko, vědecký pracovník Psychologického ústavu AV.

Právě Richard Rohr začal v 90. letech pořádání rituálů přechodu do dospělosti. Na jeden z nich se dostal i Pavel Hrdina, který spoluzaložil u nás skupení Chlapi.cz. „Rituálem přechodu do zralé dospělosti prošlo u nás víc než tisíc sedm set mužů mnoho z nich pokračuje v pravidelných setkáních v malých skupinách ve svém bydlišti. Cílem je vytvářet komunitu mužů, kteří se společně podporují a inspirují na své životní cestě. Vytvářet prostor, ve kterém může dojít k proměně, prostor, kde muž může najít to, co potřebuje, a zarámovat svůj život do většího celku, který dá životu smysl,“ popisuje praxi Pavel Hrdina.

Na toto společenství je navázáno mnoho dalších aktivit jak pro muže, tak pro otce a syny nebo otce a dcery. Všechny aktivity jsou neziskové. Tento spolek není postaven na byznysu.

Jiné spolky ano. Pokud se podíváte na Mužský kruh, tak za jeden výcvik s názvem Mužská síla si účtuje téměř 50 tisíc korun. Je v něm zahrnuto sedm víkendových workshopů, desetidenní odloučení v přírodě, čtyřdenní meditace a další setkání či terapeutické konzultace. To je ovšem běh na dlouhou trať, ve hře jsou i mnohem kratší a jednorázové akce, například několikadenní pobyt v přírodě (spaní většinou ve stanu) stojí u Richarda Vojíka šest tisíc korun.

A jaká je náplň těchto akcí? „Snažíme se z nich udělat silné chlapy. Odpojili se od sebe samých. Ženy nás zkrátka předběhly, kolikrát na naše semináře své muže posílají právě ony. Krize mužství je teď obrovská, prachy, úspěch a sex už nejsou symboly mužství, proto hledáme nové cesty. Máme tady úspěšné lidi, developery, manažery, kteří zjistili, že jim byznysový svět nedává smysl,“ vysvětluje Vojík, který se inspiroval knihou *Cesta pravého*

muže od Davida Deidaho. Na setkání se jeho klienti učí být silnými muži, konají se například rituální chůze po žhavých uhlících. Má je to dovést k tomu, co v životě opravdu chtějí. Výše jmenovaný Daniel Krejčí nebyl v manželství šťastný, ale dlouho to neřešil, nevěděl, co je špatně, dokud nevyhledal mužský spolek. Měl pocit, že se potřebuje rozvíjet, ale jeho postoj s ním manželka nesdílela. Nepomohla ani manželská poradna. „Život je teď lepší v tom, že tolik nelpím na tom, že musí nějaký být. Odhodil jsem většinou obavy z toho, co si o mně myslí ostatní, a taky minimálně hodnotím druhé. Už jenom tahle změna postoje přinesla větší lehkost bytí. Přináší to větší radost, když nedbám očekávaní okolí. Snažím se víc vnímat to, co prožívám nyní, a ne se zaměřovat na to, jaká bude budoucnost, až dosáhnu toho nebo onoho. Dovoluju si být zvědavým dítětem a zkrátka si s životem hrát,“ svěřuje se Daniel.

Chlapi sobě

A jací muži tyhle skupiny vyhledávají? „Obracej se na nás muži, kteří řeší vztah k sobě, k ženě, práci Jsou na prahu změny či v procesu změny a nechťej na to být sami,“ říká zakladatel organizace Mužský kruh Zdeněk Weber a dodává, že jejich klienti jsou od kamnáře po miliardáře. I jiní organizátoři potvrzují, že jejich služby vyhledávají různé sorty mužů i když spíš mladšího věku. A někteří klienti si zakládají další skupiny. Jako Tomáš Hovorka z relativně nové skupiny Alfa kruh, kde učí muže pochopit svou sílu. Na šesti kruzích (muž, žena, agresivita hranice, meditace a sexualita) ukazuje základní teze. „Vytváříme pro muže bezpečný prostor, kde mohou svobodně ventilovat, co nemohou ventilovat nikde jinde. Cílíme na syndrom hodného hochy, aby si muži byli vědomi své síly, ale zároveň neubližovali,“ vysvětluje Tomáš Hovorka. Mužská setkání

Mužské spolky nabízejí svým zájemcům různé programy, od přednášek o tom, jak vést svůj život, přes terapeutická setkání až po několikadenní pobyty v ryze mužském kruhu a hledání své identity a síly. Foto: archiv

pořádá v Praze, Brně či Hradci Králové, časem chce expandovat do dalších krajských měst. Specifickým spolkem je Mojesila.cz, kde se nabízejí semináře zaměřené na opravdu silácké tréninky. Přes maximální sportovní výkony se muži mají naučit pochopit sami sebe. Když se podíváte na stránky, zaujme vás věta, že trenér ve vás probudí opravdovou rváčskou sílu.

Další vyhledávaným spolkem je Liga otevřených mužů, která není tak rituální, ale terapeutická. „Naše organizace vznikla z prostředí psychoterapie s cílem vnášet do různých oblastí osobního a společenského života takzvanou mužskou perspektivu. Muži tak mohou sdílet svoje potřeby a mluvit o nich. To mohou sice i jinde, ale v čistě mužské skupině je to jiný zážitek,“ vysvětluje ředitel Josef Petr. Motivační k přihlášení se do mužské skupiny bývá často nejen touha porozumět emočnímu světu, ve kterém dominují ženy, ale i potřeba souznít s ostatními. Podle sociologa z Masarykovy univerzity Petra Fučíka podobné spolky budou narůstat. „Muži hledají identitu a nové modely mužství, myslím si, že toto jsou aktivity, jejichž důležitost roste, protože reflexivita v přístupu k rodovým rolím je požadavkem doby,“ dodává.

Ne s pivem na stole, ale s dítětem na hřišti

Téměř před osmnácti lety americký autor Richard Rohr rozvedl myšlenku, že muži si pouze myslí, že drží otěže pěvně ve svých rukou, ale většinu každodenních rozhodnutí dělají jejich ženy. Nyní se situace mění, a sice v tom, že se tato skutečnost vyslovuje nahlas. A po mužích se požadují nové role. Zatímco ženy se už dlouhodobě snaží fungovat v mužském světě, jejich protějšky se v ženském stále neorientují. „Mnoho mužů se cítí v emočním a vztahovém světě jako padesátiletý začátečník v kurzu angličtiny. Zatímco v jiných oblastech s klidem a přehledem rozhodují o velkých věcech,“ vysvětluje psychoterapeutka Daniela Holubová. Odtud už je jen krůček k tomu, aby se přidali někam, kde jim budou rozumět. „Je pravda, že se role mužů a žen v posledních dekádách výrazně proměňují. Ženy si nacházejí cestu do veřejného a ekonomického života. Muži (spíš pomaleji) zase k péči o děti (nebo třeba i prarodiče). Tento proces nás možná staví před nové výzvy, ale v žádném případě z nás nedělá ‚menší‘ muže,“ říká Josef Petr z Ligy otevřených mužů, podle kterého je táta s dítětem v nosítku mnohem větší borec než trosečník nadávající u piva na to, že chlapi už nejsou chlapi.

Za zmínku stojí i organizace Střídavka, která sice není typickou mužskou skupinou, ale přitahuje muže, kteří touží po rovnoprávnosti na poli rodičovství. I když nechtějí vyvolávat žádný boj, jsou silně pohnuti, respektive rozzlobeni, protože mají pocit, že s nimi matky jejich společných dětí zamávaly. Jako například Karel Kafka, který se aktivně snaží o výrazné přenastavení systému porozvodové péče o děti: „Už šest let se pokouším přesvědčit bývalou partnerkou, matku dětí, i soud o nutnosti vyrovnané péče o děti. Staral jsem se o ně od samého porodu, dával jsem jim vše,“ popisuje svůj případ. Co se týče porozvodové péče o děti, situace se nyní výrazně mění. Ústavní soud dokonce v roce 2014 rozhodl, že „nejlepším zájmem dítěte je, aby bylo především v péči obou rodičů, a pokud jsou splněny veškeré zákonné podmínky, tak je svěřeni dětí do střídavé péče pravidlem, nikoli výjimkou“. Jenže na ono pravidlo nejsou připravené ženy. Boj o péči většina z nich vnímá velmi negativně, mají pocit mateřského selhání. „Pro ženy střídavá péče představuje oslabení pozice v porozvodovém vyjednávání a zároveň jsou často vystaveny stereotypním nálepkám matek, které ‚přišly‘ o dítě. Střídavá péče není vnímána jako kompromis mezi dvěma krajnostmi, ale jako prohra. Dokud se tyto stereotypy nezmění, budou to mít po rozvodu těžké všichni,“ upozorňuje Petr Fučík z Masarykovy univerzity.

Mužská populace hledá svou identitu narušenou tím, že muž už není lovcem. „Muži vždy chtěli, aby po nich něco zbylo, jsou to samci, kteří chtějí

TÉMĚŘ PŘED OSMNÁCTI LETY AMERICKÝ AUTOR RICHARD ROHR ROZVEDL MYŠLENKU, ŽE MUŽI SI POUZE MYSLÍ, ŽE DRŽÍ OTĚŽE PĚVNĚ VE SVÝCH RUKOU, ALE VĚTŠINU KÁŽDODENNÍCH ROZHODNUTÍ DĚLAJÍ JEJICH ŽENY. NYNÍ SE SITUACE MĚNÍ, A SICE V TOM, ŽE SE TATO SKUTEČNOST VYSLOVUJE NAHLAS A PO MUŽÍCH SE POŽADUJÍ NOVÉ ROLE.

dobýt svět,“ vysvětluje psycholog Jeroným Klimeš. Přes 146 tisíc sledujících má na Facebooku velmi svérázný a úspěšný český byznysmen Marek Kalata, který doslova nabádá muže, aby „zvedli zadek a začali něco dělat“. Tématy jeho motivačních videí jsou úspěch, peníze a dřina. To podle něho dělá pravého chlapa. Jak je vidět, krize mužství vyvolává různé odezvy a způsoby, jak si opět najít své místo. ■